

تراکم کاشت

مهندس عباس خلجالی
کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

قسمت دوم

هدف از تولید: اگر برداشت گیاه جهت تولید کود سبز و علوفه باشد تراکم را بیشتر انتخاب می کنند اما اگر هدف تولید بذر باشد باید تراکم را نسبت به تولید علوفه کمتر انتخاب نمود. در مزارع تکثیری به ویژه در گیاهان دگرگشن تراکم بوته را باید کمتر در نظر گرفت.

رقابت با علفهای هرز: در صورتیکه احتمال توسعه علفهای هرز در مزارع زیاد باشد تراکم بوته را بیشتر در نظر می گیرند و بذر بیشتری باید استفاده نمود تا محصول فضای بیشتری را اشغال نموده و بتواند با علف هرز رقابت نماید.

روش کاشت: اگر کاشت بذر با دستگاه های ردیفکار و به صورت ردیفی باشد معمولا مصرف بذر در مقایسه با حالت دستپاش کمتر در نظر گرفته می شود زیرا که در حالت دستپاش به دلیل عدم توزیع یکساخت بذر، تعداد بسیاری از بذور توسط آفات از بین رفته یا توسط پرندگان مورد هجوم قرار می گیرند. با توجه به قرار گرفتن بذور در عمق های متفاوت خاک، سرعت و درصد جوانه زنی کاهش می یابد.

نوع کاشت (فاریاب یا دیم): در کشت دیم نسبت به کشت آبی، به سبب محدودیت های رطوبتی مقدار مصرف بذر کمتر در نظر گرفته می شود. چنانچه بخواهیم از بذر بیشتری استفاده کنیم به دلیل خروج سریع رطوبت از خاک به ویژه در اواخر مرحله رشدی گیاه با کمبود شدید رطوبت مواجه شده و دچار نقصان در عملکرد خواهد شد.

منبع:

در دوره رشد گیاهان زراعی ترمیمی، هرچه شرایط محیطی نامساعدتر باشد از قدرت رشد مجدد گیاه کاسته خواهد شد. در این حالت اهمیت و نقش تراکم جهت جبران خسارت پررنگ تر می گردد. لذا به منظور جلوگیری از خسارت احتمالی میزان تراکم بذر را بیشتر در نظر می گیرند، در نتیجه میزان بذر بیشتری نسبت به شرایط مطلوب استفاده می گردد. بنا بر این هرگونه تاخیر در تاریخ کاشت بر روند میزان استفاده از بذر تاثیر گذار می باشد. در کشت دیر هنگام زراعتهای پاییزه یا کشت تاخیری زراعت های بهاره و یا کشت بسیار زود هنگام محصولات بهاره میزان بذر را بیشتر در نظر می گیرند.

عادت رشد گیاه: در خصوص رفتار گیاه نسبت به تراکم نوع عادت رشد گیاه از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این رابطه تراکم کاشت گیاهان سرما دوست را بیشتر از گیاهان گرمادوست انتخاب می نمایند. همچنین تراکم کشت گیاهان C3 را کمتر از C4 انتخاب می کنند. مهمترین علت آن هم استفاده این نوع گیاهان از شرایط محیطی، جهت تکمیل رشد خود می باشد که معمولا گیاهان سرمادوست با دوره رشد طولانی و حفظ مواد ذخیره ای در صورت ایجاد تراکم بالا و قدرت رقابت به منظور کسب نور و مواد غذایی جهت ایجاد قسمت های فتوسنتز کننده با مشکل مواجه خواهند شد. در گیاهان C4 نیز به سبب دارا نبودن پدیده اشباع نوری نسبت به گیاهان C3 توانایی بیشتری جهت افزایش رشد و تشکیل بخش های فتوسنتز کننده داشته، بنابر این در صورت تراکم بالا، این نوع از گیاهان نیز، به سبب رقابت نوری دچار مشکل خواهند شد.